

Uz sākumlapu>Nauda/naudas prasījumi>Eiropas maksājuma rīkojums

Eiropas maksājuma rīkojums

Čehija

1 Maksājuma rīkojuma procedūra

Papildus Eiropas maksājuma rīkojuma procedūrai, kuru reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1896/2006 (2006. gada 12. decembris), ar ko izveido Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru, Čehijas Republikā ir vēl trīs šādu procedūru veidi — maksājuma rīkojuma procedūra, elektroniskā maksājuma rīkojuma procedūra un pārvedu vekseļa vai čeka maksājuma rīkojuma procedūra (Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss (*občanský soudní řád*)) 172.–175. panta noteikumi).

1.1 Procedūras darbības joma

Maksājuma rīkojumu var izdot, pat ja prasītājs nav tieši iesniedzis pieteikumu, pamatojoties uz prasību par finanšu parāda izpildi, ja šādas tiesības izriet no faktiem, ko norādījis un dokumentējis prasītājs. Tiesa vienmēr pēc saviem ieskatiem var izlemt, vai tā lietā izdos maksājuma rīkojumu; ja tiesa neizdod maksājuma rīkojumu, tā nosaka tiesas sēdi. Maksājuma rīkojumu nevar izdot, ja tas jānogādā atbildētājam ārvalstī vai ja atbildētāja atrašanās vieta nav zināma (Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss) 172. panta 2. daļas noteikumi).

Elektronisku maksājuma rīkojumu var izdot tikai pēc prasītāja pieprasījuma, ko iesniedz, izmantojot speciālu elektronisku veidlapu, un paraksta ar apliecinātu elektronisko parakstu, ar nosacījumu, ka prasītais parāds nepārsniedz CZK 1 000 000; piederumus parāda summā neiekļauj. Elektronisku maksājuma rīkojumu nevar izdot, ja tas jānogādā atbildētājam ārvalstī vai ja atbildētāja atrašanās vieta nav zināma (Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss) 174. a. panta 3. daļas noteikumi).

Pārvedu vekseļa vai čeka maksājuma rīkojums var piešķirt tiesības, kas izriet no pārvedu vekseļa vai čeka. Ja ir izpildītas oficiālās prasības, tiesai ir pienākums pasludināt spriedumu saīsinātajā tiesvedībā, izdodot pārvedu vekseļa (čeka) maksājuma rīkojumu. Pārvedu vekseļa vai čeka maksājuma rīkojumu var izdot tikai pēc prasītāja iniciatīvas, un to var izdot pat tad, ja tas ir jānogādā ārvalstīs. Pārvedu vekseļa vai čeka maksājuma rīkojumu var izsniegt atbildētājam tikai personīgi; citi izsniegšanas veidi nav atļauti.

Eiropas maksājuma rīkojuma procedūras ierosināšanas mērķis ir iekasēt neapstrīdētus finansiālus parādus par konkrētu summu. Brīdīt, kad tiek iesniegtas prasības pieteikums par Eiropas maksājuma rīkojuma izdošanu, neapstrīdētiem finansiāliem parādiem jābūt ar iestājušos atmaksas termiņu. Lai iesniegtu prasības pieteikumu, ir jāaizpilda A veidlapa, kurā norāda visa informācija par pusēm un par prasības būtību un summu. Tiesa izskata pieteikumu, un, ja veidlapa ir aizpildīta pareizi, tiesai ir jāizdod Eiropas maksājuma rīkojums 30 dienu laikā.

1.1.1 Uz kādām prasībām procedūra attiecas (piemēram, tikai uz naudas prasībām, tikai uz līgumpamatotām prasībām utt.)?

Nolēmumus maksājuma rīkojuma, elektroniska maksājuma rīkojuma vai Eiropas maksājuma rīkojuma veidā var pieņemt tikai par finansiāliem parādiem. Pārvedu vekseļa vai čeka maksājuma rīkojumu var izdot tikai par tādu finansiālu saistību izpildi, kuras izriet no pārvedu vekseļa vai čeka.

1.1.2 Vai prasību summai ir maksimālais apmērs?

Elektroniska maksājuma rīkojuma gadījumā piemēro maksimālo ierobežojumu CZK 1 000 000 (ietverot piederumus) apmērā; attiecībā uz Eiropas maksājuma rīkojumu vai pārvedu vekseļa (čeka) maksājuma rīkojumu maksimālo ierobežojumu nepiemēro.

1.1.3 Procedūras izmantošana ir obligāta vai izvēles?

Maksājuma rīkojuma procedūra nav obligāta; prasītājs sava finansiālā parāda atmaksu var pieprasīt parastajā civilprocesā. Tomēr, ja prasītājs iesniedz "parastu" prasības pieteikumu un ja tajā prasītais parāds atbilst prasībām, lai varētu izdot maksājuma rīkojumu, tiesa var izdot maksājuma rīkojumu pat tad, ja prasītājs nav to tieši pieprasījis. Elektronisku maksājuma rīkojumu, Eiropas maksājuma rīkojumu un pārvedu vekseļa (čeka) maksājuma rīkojumu var izdot tikai pēc prasītāja pieprasījuma.

1.1.4 Vai procedūru var piemērot, ja atbildētājs dzīvo citā dalībvalstī vai trešā valstī?

Maksājuma rīkojumu vai elektronisku maksājuma rīkojumu nevar izdot, ja tas jānogādā atbildētājam ārvalstī. Šādā gadījumā tiesa tiesvedībā rīkojas saskaņā ar parastā civilprocesa noteikumiem.

Ja Eiropas maksājuma rīkojums, ko izdevusi Čehijas tiesa vai citas dalībvalsts tiesa, ir jānogādā Čehijas Republikā, tas jāizsniedz atbildētājam personīgi; citi izsniegšanas veidi nav atļauti (Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss) 174.b. panta 1. daļas noteikumi).

1.2 Kompetentā tiesa

Nolēmumu par maksājuma rīkojumu vai elektronisku maksājuma rīkojumu pieņem rajona tiesa (*okresní soud*), kam ir teritoriālā jurisdikcija. Nolēmumu par pārvedu vekseļa (čeka) maksājuma rīkojumu vienmēr pieņem apgabaltiesa (*krajský soud*) (Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss) 9. panta noteikumi). Attiecībā uz jurisdikciju prasības pieteikuma iesniegšanai par Eiropas maksājuma rīkojuma izdošanu skatīt 6. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1896/2006 (2006. gada 12. decembris), ar ko izveido Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru.

1.3 Oficiālās prasības

Nav standartizētas veidlapas, ko izmanto, lai celtu prasību par maksājuma rīkojuma vai pārvedu vekseļa (čeka) maksājuma rīkojuma izdošanu.

Tiesa var izdot maksājuma rīkojumu, pat ja prasītājs to tieši nepieprasa; tas neattiecas uz elektroniskiem maksājuma rīkojumiem un pārvedu vekseļa un čeka maksājuma rīkojumiem.

Tāpēc prasībai vai pieteikumam par pārvedu vekseļa vai čeka maksājuma rīkojumu ir jāatbilst vispārējām prasībām attiecībā uz pieteikuma iesniegšanu tiesai — ja tiesību aktos nav paredzētas konkrētas ziņas, kas jāiekļauj noteikta veida pieteikumā, pieteikumam jābūt sagatavotam tā, lai būtu vismaz skaidrs, kurai tiesai tas ir adresēts, kurš to iesniedz, uz kuru lietu tas attiecas un kas tiek prasīts, un jābūt parakstītam un datētam. Parakstīšanas un datēšanas pienākums neattiecas uz elektroniskiem pieteikumiem, kuru formāts atbilst īpašiem noteikumiem. Pieteikumam jābūt iesniegtam rakstiski, un to var iesniegt papīra formātā vai elektroniski, izmantojot publisku datu tīklu vai nosūtīt pa faksu (Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss) 42. panta 1. un 4. daļas noteikumi). Pieteikumam, ko iesniedz elektroniski vai nosūta pa faksu, trīs dienu laikā jābūt papildinātam ar tā oriģinālu vai ar rakstisku pieteikumu, kurā ir tāds pats teksts. Tas neattiecas uz elektroniskiem pieteikumiem, kas parakstīti ar apliecinātu elektronisko parakstu, pamatojoties uz apliecinātu sertifikātu, ko izdevis akreditēts pakalpojumu sniedzējs (Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss) 42. panta 3. daļas noteikumi).

Pieteikumu par elektroniska maksājuma rīkojuma izdošanu var iesniegt tikai, izmantojot konkrētu veidlapu elektroniskā formātā (veidlapa pieejama vietnē <https://www.justice.cz/>). Papildus vispārējām prasībām (Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss) 42. panta 4. daļas noteikumi) pieteikumā jābūt arī norādītiem pušu vārdiem, uzvārdiem un adresēm un pušu personas identifikācijas numuriem vai identifikācijas numuriem (atkarībā no konkrētā gadījuma)

(juridiskai personai — uzņēmuma nosaukumam vai nosaukumam un juridiskajai adresei, identifikācijas numuram, valsts norādei un tās attiecīgās valsts organizatoriskās struktūrvienības norādei, kura pārstāv valsti tiesā) un, ja piemērojams, arī to pārstāvju vārdiem vai nosaukumiem, izšķirošo faktu izklāstam, kā arī jābūt norādītiem pierādījumiem, ko prasītājs iesniedz, un jābūt paskaidrotam, ko prasītājs prasa (Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss) 79. panta 1. daļas noteikumi). Pieteikumā jābūt arī norādītam personas dzimšanas datumam, juridiskas personas identifikācijas numuram vai personas, kura veic darījumdarbību, identifikācijai (Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss) 174.a panta 2. daļas noteikumi). Pieteikumam jābūt parakstītam ar apliecinātu prasītāja elektronisko parakstu, pamatojoties uz apliecinātu sertifikātu, ko izdevis sertificēts pakalpojumu sniedzējs.

Lai iesniegtu pieteikumu Eiropas maksājuma rīkojuma izdošanai, jāaizpilda A veidlapa, kas ietverta Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Regulas (EK) Nr. 1896/2006 I pielikumā. Veidlapā jābūt norādītai visai informācijai par pusēm un prasības būtību un summu.

1.3.1 Vai jāizmanto standarta veidlapas? Ja jā – kur var saņemt šādu veidlapu?

Tikai elektroniska maksājuma rīkojuma gadījumā. Veidlapa ir pieejama vietnē <https://www.justice.cz/>. Pieteikumam jābūt parakstītam ar apliecinātu prasītāja elektronisko parakstu, pamatojoties uz apliecinātu sertifikātu, ko izdevis sertificēts pakalpojumu sniedzējs. (Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss) 174. a panta noteikumi). Attiecībā uz oficiālajām prasībām pieteikuma iesniegšanai par Eiropas maksājuma rīkojuma izdošanu skatīt iepriekš 1.3. iedaļu.

1.3.2 Vai mani jāpārstāv advokātam?

Nē.

1.3.3 Cik sīki izklāstītam jābūt prasības pamatojumam?

Maksājuma rīkojumu vai elektronisku maksājuma rīkojumu var izdot tikai tad, ja izvirzītās prasības izriet no prasītāja norādītiem un dokumentētiem faktiem (skatīt 1.3.4. iedaļu). Lai varētu secināt, ka izvirzītās tiesības izriet no prasītāja norādītajiem faktiem, ir vajadzīgs izšķirošo faktu izklāsts, kas ir pietiekami pamatots ar pievienotiem pierādījumiem, lai tiesa attiecīgos prasītāja apgalvotos lietas faktus varētu pārbaudīt. Jābūt izklāstītiem visiem lietas apstākļiem, lai varētu izvērtēt, kāds tiesiskais pamats tiek izvirzīts (kura tiesību norma ir jāpiemēro), turklāt prasītājam jāpamato visi fakti, ar kuriem regulējums sasaista tiesību un pienākumu radīšanu, maiņu vai izbeigšanu un kuriem visiem jābūt pienācīgi pamatotiem ar pierādījumiem.

Tiesvedībā, kas attiecas uz pārvedu vekseļa vai čeka maksājuma rīkojumu, prasītājam ir jāiesniedz pārvedu vekseļa vai čeka oriģināls, kura autentiskumu pamatoti neapstrīd, un citi dokumenti, kas vajadzīgi tiesību īstenošanai.

1.3.4 Vai jāiesniedz rakstiski prasības pierādījumi? Ja jā – kādus dokumentus atzīst par pierādījumu?

Jā. Ņemot vērā tiesvedības būtību, jābūt iesniegtiem dokumentētiem pierādījumiem par prasītāja izvirzītajām tiesībām. Attiecībā uz pieteikumu par elektroniska maksājuma rīkojuma izdošanu jābūt pievienotiem dokumentētiem pierādījumiem elektroniskā formātā. Pieteikumam par pārvedu vekseļa (čeka) maksājuma rīkojuma izdošanu jāpievieno pārvedu vekseļa vai čeka oriģināls. Prasītāja tiesības iesniegt dažādus pierādījumus nekādā ziņā nav ierobežotas no apjoma viedokļa.

1.4 Pieteikuma noraidīšana

Ja maksājuma rīkojumu nevar izdot, tiesa nenoraida pieteikumu par tā izdošanu, bet turpina procedūru atbilstoši parastajiem civilprocesa noteikumiem (proti, tā nosaka tiesas sēdi). Maksājuma rīkojumu nevar izdot, ja prasītājs nepieprasa finansiāla parāda atmaksu, ja atbildētāja atrašanās vieta nav zināma vai ja maksājuma rīkojums ir jānogādā atbildētājam ārvalstīs.

Tiesa noraida pieteikumu par elektroniska maksājuma rīkojuma izdošanu, ja pieteikumā nav iekļautas visas ziņas, ko paredz tiesību akti, vai ja tas ir nepilnīgs vai neskaidrs un ja šādu nepilnību dēļ nav iespējams turpināt tiesvedību. Šādā gadījumā tiesa neaicina prasītāju izlabot vai papildināt viņa(-s) pieteikumu.

Ja pieteikumu par pārvedu vekseļa vai čeka izdošanu nevar apmierināt, tiesa nosaka tiesas sēdi.

1.5 Apelācijas sūdzības

Tiesa neizdod nolēmumu, ar ko atceļ maksājuma rīkojumu, elektronisku maksājuma rīkojumu vai pārvedu vekseļa (čeka) maksājuma rīkojumu, tāpēc jautājums par atcelta maksājuma rīkojuma pārsūdzēšanu nav piemērojams.

1.6 Paziņojums par iebildumu

Lai apstrīdētu maksājuma rīkojumu vai elektronisku maksājuma rīkojumu, var iesniegt paziņojumu par iebildumu. Atbildētājs var iesniegt paziņojumu par iebildumu 15 dienu laikā no maksājuma rīkojuma vai elektroniska maksājuma rīkojuma izsniegšanas. Paziņojumu par iebildumu, lai apstrīdētu maksājuma rīkojumu vai elektronisku maksājuma rīkojumu, var arī iesniegt elektroniski, to parakstot ar apliecinātu elektronisko parakstu. Paziņojums par iebildumu nav jāpamato, bet tam jāatbilst vispārējām prasībām attiecībā uz prasības iesniegšanu tiesai, t. i., tam jābūt parakstītam un datētam, kā arī no tā jābūt skaidri saprotamam, kurai tiesai tas adresēts, kurš to iesniedz, uz ko attiecas lieta un kas tiek prasīts.

Apstrīdot pārvedu vekseļa (čeka) maksājuma rīkojumu, iebildumus var iesniegt 15 dienu laikā no maksājuma rīkojuma izsniegšanas. Savos iebildumos atbildētājam ir jānorāda viss, pret ko viņš(-a) iebilst saistībā ar pārvedu vekseļa (čeka) maksājuma rīkojumu.

Eiropas maksājuma rīkojuma procedūrā atbildētājs var vai nu samaksāt prasīto summu, vai apstrīdēt prasību 30 dienu laikā, iesniedzot paziņojumu par iebildumu tiesā, kas izdevusi Eiropas maksājuma rīkojumu; paziņojuma par iebildumu iesniegšanai atbildētājs izmanto F veidlapu, kas ietverta Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Regulā (EK) Nr. 1896/2006. Tad lieta tiek pārsūtīta vispārējās piekritības civillietu tiesām un izskatīta atbilstoši valsts tiesību aktiem.

1.7 Paziņojuma par iebildumu sekas

Pat ja viens atbildētājs iesniedz paziņojumu par iebildumu noteiktajā termiņā, maksājuma rīkojums vai elektroniskais maksājuma rīkojums tiek atcelts pilnā apjomā, tiesa nosaka tiesas sēdi, un procedūra tiek turpināta saskaņā ar parastajiem civilprocesa noteikumiem.

Arī tad, ja atbildētājs iesniedz iebildumus pret pārvedu vekseļa (čeka) maksājuma rīkojumu noteiktajā termiņā, tiesa nosaka tiesas sēdi to izskatīšanai. Atkarībā no iebildumu procedūras rezultāta tiesa pasludina spriedumu, ar kuru pārvedu vekseļa (čeka) maksājuma rīkojumu patur spēkā (iebildumus atzīst par nepamatotiem) vai to atceļ pilnībā vai daļēji (iebildumus atzīst par pamatotiem pilnā apjomā vai daļēji). Šo spriedumu var pārsūdzēt. Atšķirībā no gadījuma, kad tiek iesniegts paziņojums par iebildumu pret maksājuma rīkojumu vai elektronisku maksājuma rīkojumu, pārvedu vekseļa (čeka) maksājuma rīkojumu neatceļ, ja tiek iesniegti iebildumi.

1.8 Paziņojuma par iebildumu neesamības sekas

Maksājuma rīkojumam, elektroniskam maksājuma rīkojumam un Eiropas maksājuma rīkojumam, kas nav apstrīdēts ar paziņojumu par iebildumu, ir tāds pats spēks kā izpildāmajam spriedumam. Ja atbildētājs neiesniedz vai atsauc iebildumus pret pārvedu vekseļa (čeka) maksājuma rīkojumu, arī šādam maksājuma rīkojumam tad ir izpildāma sprieduma spēks.

1.8.1 Kas jādara, lai panāktu izpildāmu tiesas lēmumu?

Pēc pieprasījuma tiesa pievieno maksājuma rīkojumam, elektroniskam maksājuma rīkojumam vai pārvedu vekseļa (čeka) maksājuma rīkojumam juridiskā spēka un izpildāmības klauzulu. Maksājuma rīkojums ar šādām klauzulām ir uzskatāms par izpildu dokumentu.

Tiesvedībā, kas attiecas uz Eiropas maksājuma rīkojumu, ja atbildētājs neiesniedz paziņojumu par iebildumu līdz noteiktajam termiņam, Eiropas maksājuma rīkojums kļūst automātiski izpildāms. Izpilde notiek atbilstoši tās dalībvalsts tiesību normām un procedūrām, kurā Eiropas maksājuma rīkojums ir izpildāms.

1.8.2 Vai šis lēmums ir galīgs, vai arī atbildētājam ir dota iespēja lēmumu pārsūdzēt?

Nav pieejami parasti tiesiskās aizsardzības līdzekļi, lai apstrīdētu maksājuma rīkojumu, elektronisku maksājuma rīkojumu vai pārvedu vekseļa (čeka) maksājuma rīkojumu, pret kuru nav iesniegts paziņojums par iebildumu vai iebildumi un kuram ir izpildāma sprieduma spēks. Tiesību aktos noteiktos gadījumos atbildētājs var izmantot tikai ārkārtas tiesiskās aizsardzības līdzekļus — prasību par sajaukšanu un izpildāma maksājuma gadījumā arī prasību par tiesvedības atjaunošanu (Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss) 228. panta 2. daļas un 229. panta 2. daļas noteikumi).

Pēc tam, kad ir beidzies 30 dienu termiņš, kas noteikts, lai iesniegtu paziņojumu par iebildumu pret Eiropas maksājuma rīkojumu, ja šāds paziņojums par iebildumu nav iesniegts, atbildētājs var prasīt pārskatīt Eiropas maksājuma rīkojumu, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Regulas (EK) Nr. 1896/2006 20. panta nosacījumus. Jurisdikcija tiesvedībā, kas attiecas uz pieteikumu pārskatīt Eiropas maksājuma rīkojumu, ir tiesai, kas izdevusi rīkojumu. Pieteikums pārskatīt Eiropas maksājuma rīkojumu ir vienīgais tiesiskās aizsardzības līdzeklis, ko atbildētājs var izmantot pret izpildāmu Eiropas maksājuma rīkojumu valstī, kurā tas izdots. Nolēmumu par pieteikumu pārskatīt Eiropas maksājuma rīkojumu piegādā prasītājam, kā arī atbildētājam (Likuma Nr. 99/1963 (Civilprocesa kodekss) 174.b panta 2. un 3. daļa).

Saistītās saites

<https://www.justice.cz/>

Lapa atjaunināta: 24/07/2018

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.